

Rahvarõivas peab edasi elama

Teile on antud mõista mustreid, neid tõlgendada ning edasi kanda. Selliste sõnadega avas Eesti Rahva Muuseumi direktor Krista Aru konverentsi “Elav rahvarõivas” ettekandepäeva.

Konverents “Elav rahvarõivas” toimus 14.–16. septembrini Tartus ja Setumaal. Esimesel päeval sai külastada Eesti Rahva Muuseumi püsinäitust ja tutvuda Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala lõpetajate töödega. Oma rahvarõivaid esitlesid Norra, Soome, Rootsi ja Islandi osalejad, kes rääkisid oma rahvarõivaste säilimisest, valmistamisest ja kasutamisest tänapäeval.

Päeva teisel poolel sai töötubades õppida kõike, alates niplispitsist kuni Kihnu lapikoti tegemiseni.

Konverentsi viimane päev viis huvilised Setumaale, kus tutvuti sealse kultuuri ja traditsioonidega.

Konverentsi korraldasid Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, MTÜ Rahvarõivas, Eesti Rahva Muuseum, Seto Käsitöö Kogo, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia.

Meie rahvarõivakandmise ajaloos on olnud perioode, kus ei teatud, millisest piirkonnast rõivas pärit on.

Laulupidu on rahvarõiva pidu

Ei olnud just harvad juhused, kui tantsupeol kandis iga kolmas tantsukollektiiv Muhu miinikollast seelikut. Olgu nad ise pärit Põlvast või Häädemeestelt.

1990. aastate algul hakkas see pilt muutuma paremuse poole. Reet Piiri tõi oma ettekandes välja, et laulu- ja tantsupeod on aidanud meie rahvariidekultuuri edasi viia – need on justkui rahvarõivaõpik,

kus eri piirkondade riided korraga silme ees. Nii harjuvad ka lapsed rahvariideid kandma ning nende kandmist võetakse kui kultuuri osa. Ja kas neil pidudel oleks üldse sellist mõjuvõimu, kui neil poleks kantud rahvariideid?

Rahvarõivad muutuvad ajas

Rahvarõivaste stiliseerimisel on nii pooldajaid kui vastaseid. Muutuv maailm ning kiire elutempo soosibki seda ning selles polegi midagi halba. Kuid kõlama jäi mõte, et rahvarõivakomplekti osana ei kanta villase seeliku asemel puuvillast triibukangast õmmeldud seelikut või masintikandil tikitud käiseid.

Talvisel tantsupeol tasub mõelda ka õigetele pealisriietele. Kandis ju talurahvas ka talvisel ajal rahvarõivaid, sinna juurde kuulusid ikka pealisriided, mitte pontšod või joped.

PILLE HERMANN

Osavate käte all valmib oub. Oub on lihtsale traatkarkassile ehitatud pitsist peakate, mida kaunistatakse paelte, sulgede, helmeste, kunstlillede ja -lehtedega. Need hakkasid levima alates XIX sajandi keskpaigast ja kanti veel 1920ndatelgi.